

tíkkinn hjá MNR. So afturat mótsstöðni hjá ollum teimum ríku, sum MNR hevði tikið alt frá, fingur teir nú somuleiðis arðstöðu frá limum í sínum egna flokki, sum vóru ónøgdir við politikkin. Entenssoro leitaði sær hjálp frá herinum, sum hevði styrkt seg rættiliga aftur, og hetta kom at vera eitt stórt mistak, tí tað var júst herurin, sum gjordi hernaðarkvættið í '64, sum setti Entenssoro frá. Og so var kósin stungin út í kortið við hernaðarkvættum og einaræðisharrum oman á hvønn annan inntil '82.

Mundi

Tá slakar herurin og sleppir takinum eitt sindur, so kongressin aftur verður sett á stovn. Hernán Siles Zuazo, hogra hondin hjá Entenssoro, áðrenn hesin leitaði til herin, kom til valdið, og Bolivia fekk fyrri fyrstu ferð í nærum 20 ár menningarhjálpa aftur. Heiminum dámdi væl, at tað endiliga sá út til, at Bolivia var á rættari kós.

Men tað gekk illa. Byrðan var ov tung at lyfta, og Siles dugdi illa at styra landinum. Uttanlands-skuldin, sum var 3 milljarðir dollara í '82, tá hann

av við pengarnar skjótast gjørligt. Lon varð útgoldin í stórum bundum fleiri ferðir um dagin, og tað var í vónloysi farið yvir til naturaliumbýting millum fólk.

Vend í

Inflasjónin toppaði í '85 við 24.000% (!). Hetta árið var val aftur og dysturin stóð millum 77 ára gamla Entenssoro Paz og hernaðarleiðaran og fyrrvendi einaræðisharran Hugo Banzer. Tann seinni fekk meirilutan, men kongressin valdi hin fyrri framum, tí hon vildi sleppa undan enn einum hernaðarstýri. Entenssoro setti fótum á búskaparligt spenn. Nýtskattir, lonarskerjingar, steðgan av seðlaframleiðslu og statsstuðli o.s.fr. forðu til, at tað aftur fór at ganga rættan veg búskaparliga.

Eftir hetta gekk tað spakuliga framá. Demokratisering, búskaparligur vøkstur (inflasjónin var í '86 farin niður á minni enn 100%), altjóða viðurkenning og fíggarligur stuðul. Prisurin er livistóð hjá tí vanliga manninum, sum lækkar munandi, orsakað av øllum skerjingunum.

Vit vóru nú í 3000 metra hædd, og luftin var frísk og rein. Serliga tíðliga um morgunin var sýnið og luftin ótrúlig.

allari vinnuni á fremmandum hondum.

Tað kundi gingið heilt galið, um stjórnin ikki hevði sett eina lóg í gildi, sum kravdi, at 50% av aktionum í einhvørjari fyrirtøku skuldi hava bolivianskar ánarar.

Fyrsta fótin á land

Vit 5 komu til landið seinast í '97, og tá hevði val

Hann hevði brúkt eina umfatandi valkampanju fyrri at sleppa framat. Vit sóu longu fyrsta dagin í Bolivia, á túrinum við bussinum, úr marknaðarbýnum Villazón til Potosí, valplakatir við smilandi dæmlika abbanum við navninum Banzer undir sær. Búðskapurin var heilt greiður: "Eg geri ongum nakað meir. Eg eri púra broyttur".

Vit hava longu merkt eitt sindur til avleiðingarnar, tí fyrri tveimum vikum síðani, tá vit vóru komnir til virkandi hovudsstaðin í Bolivia, La Paz, sóu vit eina kravgongu mannað av pensiónistum. Tað vil siga, at tað er ivasamt, um teir yvirhovur kunnu seta tað heitið á seg, tí orsøkin til kravgonguna var júst, at Bonosol - fyrsta pensiónskipanin nakrantíð í Bolivia - sum Entenssoro hevði sett í verk, varð avtikið uttan ávaring, so skjótt Banzer slapp framat. Burtursæð frá hesum tykjast fólk her tó at hava ljósar vónir fyrri framtíðin hjá sínum landi. Búskapurin heldur á fram at gera framstig, og sjálvt indianarnir langt úti í útjadarunum eru farnir at lita á demokratið og fara á val. Tað er ógamt hent fyrr.

"Vit hava fyrri fyrstu ferð í søguni møguleika at gera mun", segði ein indianarahovdingi í eini samroðu, sum vit løsu í einum blað. Sjálvt tað, at kravgongur verða hildnar

púra óhugsandi fyrri fáum ánum síðani at siggja mótmælisgongur í gotunum. Politíð, sum fyrr var so tiltikið harðrent og spreiddi ótta millum fólk, bara teir sóust á gotuni, stóðu nú kvirrir og hugdu at gonguni, sum fór framvið. Onkur av mótmælarnum rópti enn tá okkurt eftir teinum.

Myndir: Dánial Hoydal

Teldusnillingur: Svein W. Rasmussen

At vit vóru komnir til fátækradømi sást allastaðni. Vit máttu ansa væl eftir reinførinum - serliga við matinum.

kom til, bara vaks. Hann gjordi, sum aðrir høvdu roynt við óhepnari hond, og fór at prenta seðlar. Støðan líktist ikki sort henni í Týsklandi undan seinna heimsbardaga, tá tað ráddi um at sleppa sær

Ein onnur stór avleiðing av "Tí nýggju búskaparligu ætlanini", sum Entenssoro kallaði sína umveltning, var privatiseringin. Bolivianar sjálfir høvdu ongan fløgukapital, so i dag er bróðurparturin av

aftur beint verið í landinum. Í august mánað varð Hugo Banzer fyrrverandi hernaðarleiðarin og einaræðisharrin, sum fyrr var blivin vrakaður fyrri Entenssoro Paz, valdur til forseta.

Frættið
meira
frá
fjakkar-
unum í
Suður-
amer-
iku í
Sosial-
inum
næstu
viku...